

Izbaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežlonirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“ — Tisk. tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20. Telefon uredništva in uprave števil. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5,20
za pol leta 2,60

Naš odgovor na ameriško spomenico.

DUNAJ, 5. (Kor.) C. in kr. minister za vnanje stvari je izročil ameriškim veleposlaniku aide memoire, ki naglašala predvsem metode, ki se jih je posluževala entente v pomorski vojni, s čimer je predvsem Anglija že pričetkom vojne v svrhu blokade osrednjih vlad in tudi v svrhu onemogočenja vsakega ladijskega prometa nevtiralcev z njimi, prekršila londonsko deklaracijo. To nasprotje z mednarodnimi pravili o blokadi je konstatiral tudi že predsednik Združenih držav. Enako je postopala tudi Italija takoj po njeni vojni napovedi, sledeč vzhodu zavezniškov. Šele po dveh letih obotavljanja ste se odločili osredniti vladiti, da poplačate milo za drago. Bili ste edini izmed vojažkih se držav, ki ste storili vse, da zagotovite veljavno pogodbo, ki naj bi jamčila nevtralcem svobodo morja. Ako ste se odločili za poostreno podvodniško vojno, ste storili to le radi tega, ker je po njih nimenjih to edina prava pot, po kateri je mogoče izvoziti svobodo morja.

Pri izmenjavi not glede »Ancone« in »Persie« se je C. in kr. vlada zadovoljila s tem, da je zavzela stalnišče napram konkretnim vprašanjem, ne da bi pojasnila svoje načelno pravno naziranje in to s pridržkom, da bo o težavnih mednarodnih pravnih vprašanjih glede podvodniške vojne razpravljati pozneje. Ako se C. in kr. vlada poslužuje sedaj tega, želi le pojasniti ameriški vladi, da prejšnje neomajno vztraja pri zagotovitvi, ki jih je dala, in se trudi, da pride s pojasnitvijo najvažnejših vprašanj podvodniške vojne nespornimljenjem med monarhijo in Unijo v okom.

C. in kr. vlada poudarja predvsem, da tvori tudi po njenem naziranju teza ameriške vlade, da se sovražnih trgovskih ladij, razven v slučajih poizkušene bega ali odpora, ne sme uničevati, jedro cele materije. V aide memoire so nato navedeni slučaj, kjer je notoplenje ladij brez svarila upravičeno. Nikdar ni bilo nobene grožnje, da morajo nevtralnici državljanj sami trpeti škodo, ki jim nastane vsled potovanja po ozemljih, kjer se vrše vojne operacije. Tudi ni nobenega poudarka, da bi veljalo za pomorsko vojno kako drugo pravilo. C. in kr. vlada konstatira, da je, pa naj se postavi washingtonski kabinet napram posameznim vprašanjem na kakršnokoli si bode stalnišče, vendarle, kar se tiče varstva nevtralcov proti ogrožanju njihovega življenja, v bistvu istega mnenja kakor zvezna vlada. S posebnim zadovoljenjem bi C. in kr. vlada pozdravila, ako bi jo washingtonski kabinet pri njenem človekoljubnem prizadevanju, da se obvaruje ameriške državljanje nevarnosti na morju, podpiral s poučilom in svarili.

Kar se tiče postopanja z oboroženimi sovražnimi trgovskimi ladjami, mora vlada konstatirati, da je mnenja, da oboroženje trgovinskih ladij, tudi le v svrhu obrambe proti izvrševanju plenilne pravice, v modernem mednarodnem pravu ni utemeljeno. In faktično od časa odprave zaplomb do prvi let nobena vlada ni oddala nič misli na to, da bi oboroževala trgovinske ladje. Kljub temu se je Avstro-Ogrska tudi v tem vprašanju ravnala po svoji obliži. V izdanih cirkularnih verbalnih notah so bili nevtralnici pravčasno posvarjeni, da naj svojega življenja in imetja nikar ne zaupavajo kakšni oboroženi trgovinski ladij. C. in kr. vlada je posilila nevtralcem tudi svarilo z določnim rokom. Cela izjava po bistvu ne predstavlja nič drugega, kakor svarilo z vsebino, da naj ne zabaja nobena trgovinska ladja v izjavi natančno označena vodovja. Sicer pa so C. in kr. vlada ladje dobile ukaz, da naj kolikor mogoče tudi v teh vodovjih svare ladje in spravijo potnike na varno. Za eventualne izgube na človeškem življenju pa C. in kr. vlada ne more prevzeti odgovornosti. V ostalem bodi pripomnjeno, da operirajo avstro-ogrski podvodniki le v Adriji in Sredozemskem morju in da radi tega ameriški interesi po C. in kr. vojni mornarici niso ovržani. Z zaprtjem se nikakor ne misli uničevati ali ogroževati človeških živ-

ljenj, ampak ima isto višji namen; s skrajšanjem vojne se hoče človeštvu prihraniti nadaljna trpljenja, sprostiti Veliko Britanijo in njene zavezničke v enak položaj izolacije in jih prisiliti k miru.

V splošnem zamore C. in kr. vlada konstatirati, da zagotovi, ki jih je dala washingtonskemu kabinetu v slučaju »Ancone« in obnovila v slučaju »Persia«, po njenih izjavah 10. februarja 1916 in 31. januarja 1917 niso bila niti preklicana niti omejena. V okvirju teh zagotovil bo skupno z zavezniški napela vse sile, da bodo narodi sveta kmalu deležni miru. Ako je s tem v gotovih vodovjih ovržana tudi nevtralna plovba, bi C. in kr. vlada ne opozarjala toliko na postopanje nasprotnikov, ki se ji nikakor ne zdi posmenjena vredno, kolikor na to, da je bila Avstro-Ogrska vsled trdovratnosti in sovražnosti njenih sovražnikov spravljena v stanje silobrana.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 5. (Kor.) Uradno se razglša: 5. marca 1917.

Vzhodno in jugovzhodno bojišče. — Ne da se poročati nič.

Italijansko bojišče. — Na primorski fronti je artiljerijski in minovski ogenj, ko se je vreme razvedrilo, zopet živahniji. Zvečer so Italijani posebno srčno obstrejevali Kostanjevico. Poleg Dolj pri Tolminu so patrolje 37. pešpolka prodrle vse do zadnjega sovražnega zakopa, preobvladale posadko in brez lastnih izgub dovedle 10 ujetnikov. Na tirolski vzhodni fronti napadajo Italijani severno sampelegrinske doline proti hribu Cima di Costabella. Po zelo se menajočih bojih se jim je posrečilo zavzeti neko predpostojanko. Boj še ni zaključen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 5. (Kor.) Veliki glavni stan, 5. marca 1917.

Zapadno bojišče. — Ob lasnem razgledu je bojno delovanje na raznih mestih fronte poraslo napram prejšnjim dnevom. Severno Somme so Angličani po močnem ognju napadli južno gozda St. Pierre Vaast. Po hudem boju je kos jarka ob poti Bouchavesnes-Moisains ostal v njihovih rokah. V ostalem smo jih odbili. Na vzhodnem bregu Meuse so naše čete z naskokom zavzele francoske postojanke ob cauriereskem gozdu v širini kakih 1500 metrov in zavzele ponočne protisilnike. Tudi v jugovzhodnem vogalu flosskega gozda smo izrgali Francozom važno terensko točko. Poleg krvavih izgub, ki so jih ugotovili naši nad dolžbenimi črtami predrajoči poizvedovalci, je sovražnik izgubil 6 častnikov in 572 mož ter 16 strojnic in 25 brnenobojnih pušk zajetih. V zelo številnih zračnih bojih so nasprotniki izgubili večeraj 18 letal, eno smo se-strelili s tal. Mi smo izgubili štiri letala.

Na vzhodnem bojišču in macedonski fronti je ostalo malo bojnega delovanja.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 4. (Kor.) Bolgarski generalni štab javlja: Macedonska fronta: Ob južnem vzhodu Belasice planine ste po močni topovski pripravi pričeli prodirati proti Porju dve sovražni stotniji s strojnicami. Naše prednje straže so jih krkavo zavrnile. Na ostali fronti slaboten topovski ogenj. V dolini Vardara ob obali Orjan-skega zaliva slaba topovska delovanja.

Romunska fronta: Nič važnega. Velik miraz in tvežanje.

SOFIJA, 5. (Kor.) Bolgarski generalni štab javlja: Macedonska fronta: V okoliših Bitolja in na mogočinski fronti pričel artiljerijski in minovski ogenj. V Vardarski dolini slaboten artiljerijski ogenj in živahno delovanje letal. Ob dolnji Strumi od časa do časa artiljerijski ogenj in slabi paf-truški boji. — Romunska fronta: Na vzhodu in zapadu Tulceje ogenj pušk in

strojnic. Med stražami pri Mahmudiji je poizkušal oddelek ruske pehote, da bi se na ledu približal našim stražam, toda bil je razpršen in po ognju pregan.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 4. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Fronta ob Tigrisu: Severno Tigrisa se sedaj sovražnik utrjuje nasproti našim novim postojankam. — Na ostalih frontah nobene izpremembe.

Rusi vzeli Hamadan.

TEHERAN, 3. (Petrogr. brz. ag. — Kor.) Rusi so vzeli Hamadan in zasledujejo uničujočega se sovražnika.

Sovražna uradna poročila.

Italijansko uradno poročilo.

4. marca 1917. — Dne 3. marca manjši boji na vzhodnih pobočjih Monte Spila, pri Canove di sotto in pri Villa Buia in Brenti. Na zapadnih pobočjih Monte Mal-dachena se je nadaljevalo delovanje naše artiljerije proti sovražnim postojankam v Maronolati z vidnim dobrim uspehom. Na južni fronti je sovražna artiljerija živahno delovala proti našim črtam vzhodno Vrtojbe. Popoldne so močni oddelki po krepkem ognju vseh kalibrov in mož-narjev napadli naše postojanke. Bili so z najtežjimi izgubami gladko odbiti. Stotnija je 94. pešpolka so prešle v protinapad in ujele 32 mož, med njimi enega oficirja. Pri hudemlogu je ena naših patrolj vdrla v sovražno črto, zažgala par barak in napravila par ujetnikov.

Rusko uradno poročilo.

1. marca. — Zapadna fronta. — Oboje-stranski ogenj in poizvedovanja izvidnikov. — Romunska fronta. — V noči na 28. m. m. so izvršili naši poizvedovalci protinapad proti višinam na obeh straneh ceste Jakobeny—Kampolung, ki so bile poprejšnji večer zasedene po sovražniku. Naši napadi severno ceste niso imeli uspeha, južno ceste so bili sovražniki porinjeni iz postojank ter je bil položaj za nas zopet vzpostavljen. 28. februarja so romunski oddelki napadli sovražne postojanke dve vrsti južno vasi Rekosea, so pregnali sovražnika ter zasedli višine; pri tem so uplenili eno strojno puško ter napravili ujetnike.

2. marca. — Zapadna fronta: Medsebo-jen ogenj poizvedovalcev. — Romunska fronta: V okoliših severno ceste Jakobeny—Kampolung se nadaljuje boj. Nemci so izvršili protinapad na romunsko postojanko, ki so jo Romuni prejšnji večer zavzeli na nekem vrhu pri vasi Rekosea severno reke Sevala, in so prisilili Romune, da so jo izpraznili.

3. marca. — Zapadna fronta: Severno Naroškega jezera smo pihali plin, kar je v sovražnih jarkih povzročilo razburjenje. Nemci, močni en bataljon, so po enourni strelni pripravi napadli naše järke v okoliših Slavotin (15 verst jugovzhodno Brzezanov). Izpočetka se jim je posrečilo, da so se ustanovili v namakljenih jarkih, protinapad ojačen pa jih je vrgel nazaj.

4. marca. — Zapadna fronta. — Južno Buribrevu smo izvršili napad, ki je v so-vražnih strelskih jarkih povzročil vzne-mirjenje. — Romunska fronta. — Oboje-stranski ogenj.

Portugalske čete na francoskem bojišču.

MADRID, 4. (Kor.) »Epoca« poroča iz Lizbone, da so bile glasom uradne izjave portugalskega vojnega ministra čete, ki so odstopale dne 23. februarja, že izkrcane v Franciji. »Debate« javlja, da bo portugalski prevozi čet spremljani od angleških rušilcev in torpedovk. Vrh tega bosta poleg že v Franciji nahajajočih se čet mobilizirana še po en artiljerijski in konjeniški polk in trije pešpolki, ki odidejo istotako v kratkem na francosko bojišče. — Gospodarski položaj Portugalske se ni izboljšal. Vselej pomanjkanja kruha in draginje živil je prišlo po ulicah do demonstracij in izgrediv. Premogari so pričeli stavkati, s čimer se je premogovna kriza še poostila. Glasom zadnjih poročil se je ministrska kriza zopet zavlekla. Listi poročajo iz Las Palmasa, da je položaj na Portugalskem in na otoku

— Prosim ga, da vstopi.

Pobožnik je vstopil in se poklonil.

— Kaj mi prinašate tako zgodaj, ljubi Lesinski?

— Prosim, da mi oprostite, gospa grofi-ca, da motim, toda prihajam po nalogu njegove Visokosti.

— Aj

— Visokost vprašuje, ali bi gospo grofi-co ne veselilo, da bi z Visokostjo in mojo malenkostjo popoldne od treh pojahala na Ogi in ogledala novo četverouprego. — Ravatelj zrebčarne je sporočil, da so konji dobro izvežbani in da bi jih bilo mogoče že jutri dovesti semkaj, kakor hitro bi gospa grofica preizkušala konje tam zunaj. Visokost je ukazal zajtrk ob dveh v mestnem gradu in gospa grofica naj bi v mojem spremstvu pojezdila odhod v mesto.

Dalje.

Madeiri obupen. Veliki draginji se je pridružilo še pomanjkanje živil. Mnogo rod-bin trpi na lakoti. Pristanišče je popolno-ma zapuščenno, ker že več tednov ni došla nobena ladja.

Industrijska armada na Angleškem.

LONDON, 4. (Kor.) Ravnatelj splošne narodne službe, Neville Chamberlain je v nekem govoru naznanil, da ima že 100.000 prostovoljcev za novo industrijsko arma-do, upa pa, da zbere pol milijona ljudi.

Uspehi nemških podvodnikov.

ROTTERDAM, 5. (Kor.) Angleški par-niki »Huntsman« (7460 ton), »Gaelan Far-gham« (5855 ton), »Jolo« (4000 ton) in »Longhurst« (5053 ton), francoski parnik »Elorn« (603 ton), barka »Lamentine« (725 ton), parnik »Labayon« (2589 ton), 11 ribiških jadrnic in dva ribiška parnika so bili potopljeni. Angleški parnik »Clarf-field« (4229 ton) in dva skonerja se po-grešajo.

Uspehi podvodniške vojne.

CURRI, 4. (Kor.) Kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung« iz Haaga, se mora me-seca februarja po podvodnikih potopljeno ladijski prostor ceniti na najmanj 700.000 ton.

Angleški rušilec se je potopil.

LONDON, 4. (Kor.) Admiraliteta spo-roča, da se je 1. t. m. v Severnem morju potopil angleški rušilec z vso posadko. Najbrže je zadel ob mino.

Rovarjenje Angležev na Nizozemskem proti Nemčiji.

BEROLIN, 5. (Kor.) Wolffov urad po-roča: O načinu, kako skuša pridobiti An-glija zase nizozemsko javno mnenje, da bi dobila tako deželo na svojo stran, so postale znane interesantne posameznosti. Novi angleški poslanik Townley je usta-novil krožek Angliji prijaznih politikov, ki naj bi krepko delovali v angleškem smislu. Dne 13. februarja je izšel v »Tele-graphen« članek z naslovom »Podvodniška vojna in nevtralnici«, ki je bil spisan v smislu direktive, ki jo je podal poslanik Townley na poprej vršeci se seji. Konec članka, ki se zavzema za varstvo ogra-žene nizozemske plovbe proti dozdnevno nemškemu vohantvu, je bil inspiriran od načelnika amsterdamskega Reuterje-vega urada. — Razni nizozemski listi raz-širjajo vest, da je ponudila Nemčija Nizo-zemski odstop kos ozemlja limburške pro-vince. Pooblaščenici smo izjavili uradno, da je ta vest navadna izmišljotina.

Vprašanje vojne z Ameriko.

BERN, 4. (Kor.) Pariški in lyonski listi objavljajo očitno polaražno noto, ki de-mentira vest, da je prišel polkovnik House v Pariz in da je pričakovati vojne med Unijo in Nemčijo. To nikakor ne more biti vprašanje par dni ali tednov, ker ni odvisno od Wilsona samega, am-pak od cele ameriške javnosti, kako se bodo razvijali dogodki. Wilson postopa skrajno previdno in bo napravil korake le v slučaju, ako bo gotov, da je za njim vsa javnost. To moralno soglasje, ki se je pričelo ustvarjati sedaj, je neobhodno potreben predpogoj za skrajni sklep pred-sednika.

Ameriški senat.

WASHINGTON, 4. (Kor.) Opoldne se je senat odgodil, ne da bi prišlo do glasova-nja o zakonskem osnutku glede oborože-ne nevtralnosti. Ker je poslovnik senata onemogočil, da so pacifisti in Nemcem pri-jazni senatorji nadaljevali debato do opol-dne, bo sedanje zasedanje kongresa pre-nehalo samo po sebi. Vendar pa je 83 od 96 senatorjev podpisalo izjavo, ki je od-loženo za zakon. 12 senatorjev je odklo-nilo podpis, dočim je bil eden vsled bo-lezni odsoten.

Amerika in Japonska.

NEVYORK, 4. (Kor.) Državni tajnik Lansing je z nekim uradnim poročilom naznanil, da Združene države nikakor ne verujejo, da bi Japonska vedela za načrt Nemčije ali se ga celo udeležila. Lansing je izrazil tudi upanje vlade, da se Mehika ne udeleži vojne. Japonsko poslanstvo je izjavilo uradno, da vlada v Tokiju sploh ne bo razpravljala o nemškem predlogu. Zagotovilo je tudi vnovič, da bo Japonska vztrajala v zvezi z entento in ohranila tudi prijateljstvo z Združenimi državami.

Položaj Brazilije.

PARIZ, 4. (Kor.) »Temps« poroča iz Rio de Janeiro: Predsednik države Rio de Janeiro izjavlja v spomenici na lon-donske bankirje, da pomenijo angleške uvozne omejitve za kavo, kakao itd. za gospodarsko življenje Brazilije v očigled postritvi podvodniške vojne novo težko škodo. Vselej zmanjšanja izvoza zamore zabresti dežela v finančno krizo. Pred-sednik radi tega upa, da bo šla angleška vlada Braziliji kolikor mogoče na roko.

Odičen francoski letalec pade?

TURIN, 4. (Kor.) »Gazzetta del Popolo« javlja iz Pariza, da je francoski letalec Guynemer, ki je premagal 31 sovražnih letal, padel, ali pa ga je ujel sovražnik.

Posamezne številke »Edinosti« se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in o tiskov mm po 10 v. Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih za-vodov mm po 20 v. Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadajena vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšeriatni oddelek »Edinosti«. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi »Edinosti« — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeriatni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnoštevilnični račun št. 811.652

Kabinetna kriza na Švedskem.

STOCKHOLM, 5. (Kor.) Brzojavni urad javlja: Ministrstvo Hammarskjöld je zaprosilo večeraj za odstop, toda kralj je prošnjo odklonil. Ministrstvo je nato sklenilo, da ostane za enkrat na mestu.

Turški finančni ekspozé.

CARIGRAD, 4. (Kor.) V zbornici je uveličal finančni minister Djavid bej de-bato o proračunu novega finančnega leta z ekspozicijo o finančnem položaju Tur-čije. Glasom istega znašajo nemški pred-ujni Turčiji do 1. avgusta 142 m-liionov funtov. Nemčija se je zavezala, da bo nakazala Turčiji vsako leto 3 milijone funtov zlata, da se umakne papirnat denar iz prometa. Minister je izjavil, da bo imelo po vojni za uvoz v Turčijo pred-most blago iz zveznih držav. Naglašal je finančno podporo Nemčije glede odgo-ditve izplačil obresti za predjune do one-ga trenutka, ko bo papirnat denar po-polnoma izginil iz prometa, to je za dobo 11 let. Minister je navedel, da znašajo trenotno dognani redni izdatki 46 milijonov funtov, ki pa se bodo tekom finančnega leta z naknadnimi krediti povečali na 55 milijonov.

Uvedba reformnega kalendara v Turčiji.

CARIGRAD, 4. (Kor.) Dne 1. marca je stopil v veljavo reformni kalendar, ki so-glaš z gregorijanskim. S preskočitvijo 13 dni je postal 16. februar — 1. marec.

Kazen privezavanja odpravljena.

DUNAJ, 5. (Kor.) Cesar je izdal na-slednje najvišje armadno in mornariško povelje: »Zanašajoč se na vedno se ka-žočo disciplino in v težkem vojnem času sijajno preizkušenega duha svojih hrabre obrambne sile, odpravljam kazen« privezavanja.

Baden, 2. marca 1917. Karel I. r. »

Gospodarska konferenca osrednjih vlad v Berolinu.

DUNAJ, 5. (Kor.) Gospodarske organi-zacije Nemčije, Avstrije in Ogrske pri-re-de dne 18. in 19. marca t. l. skupno zborovanje v Berolinu, na katerem se bo razpravljalo o gospodarski politiki osred-njih vlad po vojni. V zvezi s tem se bo vršilo dne 22. marca v Vratislavi zboro-vanje, na katerem se bo razpravljalo o temi »Prekop med Odro in Donavo.«

Smrtna kosa.

DUNAJ, 5. (Kor.) V Klosterneburgu je umrl v nedeljo popoldne profesor stare zgodovine na dunajskem vseučilišču v pok. dvor. svet. dr. Evgen Bormann.

Razne politične vesti.

Adresa večine hrvatskega sabora. Vče-rajšnja vest, da je poslanec Babić-Gjalski sestavil načrt adrese večine hrvatskega sabora, hrvatsko-srbske koalicije, je po-praviti v smislu, da je rečeni poslanec v seji adresnega odbora kot poročevalec prečital addresso večine odbora. Resnični avtor adrese pa je menda poslanec pro-fesor Šurmin. Adresa omenja uvodoma, kako je Niegovo Veličanstvo sredi vojne-ga požarja prevzelo žezlo vladanja, ter polaga — nadaljevala — obljubo zvesto-be, ki je skozi stoletja izpolnjevala srca hrvatskega naroda. Iz te težke vojne izi-de nova doba, ki vzbudi v človeštvu k novemu življenju željo po splošnem na-predku, razvoju človekoljubja, kulture in gospodarstva. Znamenita je ta-le pasaja: »Velike resnice, ki jih je vojna na svojem neizprosni poti razkrila narodom mo-narhije, ki so često pozabljali na podlage skupnega življenja, in velika moč, ki so jo narodi v tej vojni razvili za ohranitev in zavarovanje prestola in domovine, obračajo misli in poglede vseh nas na potrebo notranjega obnovevanja monar-hije v smeri medsebojnega spoštovanja in ljub-ljivosti.« V tem smislu naglašava adresa da bo v interesu mirnega dela potreba plemenito tekmovalje vseh narodov v smislu združevanja in skladnega razvoja vseh narodnih sil v slavo prestola in na korist narodov samih. Na tem tekmoval-nju želi tudi hrvatski narod imeti svoje-mo mesto ter ve, kaka velika naloga ga čaka v državnem in kulturnem življenju. Noseč daleč na jug kulturo in napredek, ne daje le življenjske sile kraljevini hrvatski — in slijaja prestola, ampak utrja tudi vero v uresničenje hrvatskih narodnih idejlov v zvezi z monarhijo in v ogrsko — hrvatski zajednici. Edini edin, isti po krvi in je-ziku, po demokraciji podlagi in demo-kraciji težnja svojega bitja, je celo-kupni narod brez ozira na plemenske in imenske razlike gojil v svoji tlaši vročo željo po ujedinjenju in je ta želja objema-la vsa srca naroda do živih obal Jadrans-kega morja in širom Bosne in Hercego-vine. Ta naravna želja hrvatskega nara-da je potrjena tudi po zgodovinskem na-čelu obrambne solidarnosti vseh narodov monarhije, po katerem je monarhija žive-la skozi stoletja in ki je bilo v predpota-po hrvatski pragmatični sankciji l. 1712. ter je došlo do izraza v skupni ogrsko-hrvatski pragmatični sankciji l. 1723. To načelo je prešlo v vse zaoblube in pris-ege kraljev kraljevine Ogrske in kraljevin

PODLISTEK.

„Ne sodite, ...!“

Roman.

— Povej mi vse od začetka, — je dejal z nežnim smehom; — ali si videla kne-za?

— Josipina je pripovedovala. Ko je kon-čala, je vzkliknila:

— Ali je sedaj Sonja grešnica, ali ni?

— Ali je to razmerje kaznivno ali ne? — Ne! V svetu se ne sme meriti vse z istim merilom. Kakor je naravnih moči, ki jih ne znamo presojati, je tudi ljudi, ki stoje nad navadnim nivojem. Morda imajo več božanskega v sebi, kot pa mi, ki se dajemo vklepiti v verige zakonov in tra-dicij. Sonja gotovo ni grešnica pred Bo-

— Dragi moj, hvala ti!

Grofica Oginska je sedela pri svoji pi-salni mizi in je bila zatopljena v pisanje pisma. Vrata v salon in vsa okna so bila odprta krasnemu poletnemu zraku. Bilo je enajst popoldne.

Ze dolgo časa je stal ob vratih služab-nik, toda Sonja ga ni opazila, dokler ni direktno pokajšal.

— Kaj je? — Gospa grofica, gospod stotnik pl. Lesinski se je najavil.

Hrvatske, Slavonije in Dalmacije kot temeljno načelo, po katerem iz skupnosti borbe vseh narodov monarhije, vsi za enega, eden za vse, sledi tudi pravica do reinkorporacije dežel in krajev, ki so bili odtrgani. V tem smislu se je razvijalo tudi hrvatsko državno pravo, ko so satori kraljevine, zahtevali reinkorporacijo Dalmacije. Pri tem ne vodi hrvatskega naroda le skrb za se, ampak želi tudi, da svoje težnje dovede v sklad z interesi državne skupnosti in monarhije. Ker bi bila s tem ojačena tudi državna zajednica z Ogrsko, veruje, da tudi madjarski narod pomore narodu hrvatskemu k uresničenju tega cilja. — Na to omenja adressa junaka vedanja Hrvatov na bojiščih, njihovih žrtvih in dokazov zvestobe ter naglašajo, kako želi narod tudi v času mira tvoriti istotako falango na kulturnosocijalnem in narodno-gospodarskem delu na korist naroda samega in slaj in slavo prestola.

V zaključnem odstavku proš savor Nj. Veličanstvo, naj v dneh težke borbe za veliko bodočnost blagoizvoli sprejeti izraz zvestobe in patrijotičnih stremiljenj celokupnega hrvatskega naroda. — Posneli smo glavne, temeljne momente iz tega adresnega načrta. Iz seje adresnega odbora, ko je bil ta načrt prečitan, je zanimiv in značilen moment, da je poslanec Pavelić predlagal, naj se opusti vsaka adressa debata, ker sedaj govori orožje in ker so velike skrbi za prehrano, a da je ban reagiral na to, rekši, da sicer uvažuje razloge poslanca Pavelića, ali da je tudi razlogov za adresso, ker preko te stopi hrvatski savor v politični stik z novim vladarjem. — O načrtu samem, ki mu moramo priznati, da je sestavljen na podlagi velikega zgodovinskega znanja in tudi žarkim hrvatskim rodoljubjem, bi vendar izpregovorili kratko odprto besedo. Želeli bi bili, da bi se bila bolj akcentuirala ekzistenca narodnosti na Ogrskem v protitež madjarski teoriji, po kateri le Madjari tvorijo politični narod na Ogrskem. Ta madjarska terminologija naj bi se tudi v adresi odklonila na primeren in nedvomljiv način.

O razsodbi državnega sodišča vsled pritožbe trgovskih zbornic v Pragi, Plznu in Budjepevcih radi znane jezikovne neredbe ministrstva za trgovino, so prinesli »Narodni Listi« članek, ki mu je glavni del — cenzura postrglja. Točko pa je vendarle pasiralo: Zastopnik pritožbe dr. Schauer je podpiral svoja obrazloženja z vrsto pravorkov upravnega sodišča, s katerimi je najvišji sodni dvor svoje uverjenje, razven drugega, izrekel v tem smislu, da so trgovske zbornice, kot avtonomne korporacije, opravljene vlagati pritožbe proti odredbam ministrstva, ter da predsednik trgovinske zbornice nima sprejemati direktnih odredb ministrstva. To operativno postopanje čra. Schauerja je imelo dvojno pomembnost: pred vsem je bilo dokaz za opravičenost pritožbe trgovinskih zbornic, ki je bila v razpravi; poleg tega pa je bilo s tem dokazano — na kar je namignil tudi zastopnik ministrstva, dr. Löwenfels, precej umljivo — da ministrstvo za trgovino sicer dobro pozna one razsodbe upravnega sodišča, da se pa ravna po svojem lastnem, drugačnem mnenju. Razprava, z dne 22. januarja pa ni je odločila v sporu o pravni sferi uradnih odnosov trgovinskih zbornic z ministrstvi in državnimi centralami, marveč je tudi ugotovila, kako da ima ta spor široko politično in narodno podlago. To podlago je dr. Schauer s svojim opisom polnega razvoja češke nacionalnopolitične ideje obrazložil (ne da bi praktični interes o pravici stavljal višje), naglašujoč nadalje, kako je politika češkega naroda vedno odklanjala razpravo s pomočjo tolmacev, in zavarujoč se proti žaljenju, storjenemu s tem vsemu češkemu narodu; ter je potem dosegel višek svojega političnega razmišljanja z razlago, da gre tu za prvi korak za uvedbo nemškega državnega jezika.

O vprašanju sklicanja državnega zbora, o glasovitih nemških »desetih zapovedih« in o »čudežni prikazni«, ki jo tvorijo sedaj nemški krščanski socialci s svojo zvezo z nemškim radikalnim nacionalizmom, podaja dunajski poročevalec mariborske »Straže« zopet nekaj navdih, ki so vredne zabeleženja. Mlajši in demokratični možje med krščanskimi socialci, kakor Kunschak, dr. Mataja, Fink, Mayer itd. niso zadovoljni s starejšimi voditelji in tudi ne prikrivajo tega prav nič. Povdarjajo, da bi njihova stranka imela v sedanjih časih popolnoma drugo ugled, ako ne bi tvorila nemškonacionalnega priveska, ampak bi stala samostojno kot tista nemška stranka, h kateri bi se moge zaupno obračati stranke vseh drugih narodov, da se žnjimi sporazumno in dogovorno iščeta za preureditev Avstrije na podlagi, pravični vsem narodom. Sedaj pa — govorimo vedno po »Straži« — krščansko socialna stranka odbija druge narode, jih celo briksira s svojimi zahtevami, a v nemški javnosti ne igra nič drugega, nego smešno vlogo nemškonacionalnega priveska. Kar se tiče vprašanja parlamenta, trdi, da je želja po parlamentu tudi med nemškim ljudstvom splošna! Kajti vsako hoče, da se ne dostostnosti, ki so se dogajale pri reševanju najvažnejših vprašanj — doli do višjega cenzure — tudi odkrito povedo in se zahteva njih odprava. (Tu je cenzura naslikala precejšen »bel blek«). Tudi nemški Avstrijec hoče večšega in dobrohotnega uradnika, naj je potem njegovega ali drugega naroda. Gotovo je, da se zdaj v vladnih krogih zares namerava sklicati parlament še pred potekom legislativne dobe, torej najpozneje meseca junija. Seveda bi bilo zasedanje kratko z dnevnim redom: konstituiranje državnega zbora, cesarjeva prisega, volitev delegacij in podaljša-

nje legislativne dobe. Kot zanimivo in značilno navaja poročevalec »Straže«, da je v vrstah nemških nacionalcev in krščanskih socialcev že različno mnenje glede vprašanja, za koliko let naj se podaljša legislativna doba. Oficijski krogi obeh strank so za podaljšanje vsaj za dve leti; parlamentu prijazni krogi pa pravijo, da, čim daljša doba, tem večja nevarnost, da se parlamenta še ne bo puščalo redno delovati. Končno beleži poročevalec »Straže«, da politiki, ki »slišijo travo rasti, trdijo z vsoto gotovostjo, da bodo nemškonacionalne zahteve prav gotovo uresničene koncem marca!« — Tudi dunajski dopisnik »Berliner Tageblatta« potrja, da se »priprave za novo državno uredbo v Avstriji z vnujo nadaljujejo. Nervoznost v krogih nemških poslancev se je znatno poglobila, ker so baje uverjeni, da se nova uredba, zahtevana od nemške strani, v glavnem izvede do sestanka državnega zbora, torej do zadnjih dni aprila. Ta nova uredba se izvrši s kakimi dvanajstimi naredbami na podlagi § 14., ki bodo obsežale pred vsem uvedbo nemškega državnega jezika in okrožno porazdelitev Češke, s čemer bo češki državopravni teoriji za vedno odtegnjena podlaga, kompetenca češkega deželnega zbora se bistveno skrči in majoriziranje Nemcev v deželnem zboru bo onemogočeno. Manje jasno je stališče vlade glede vprašanj odcepljenja Galicije in državnozbornskega poslovnika. Obe vprašanji ste v neki zvezi med seboj. Kajti strožji poslovnik — pravi berlinski list — more biti koristen za nemške stranke le tedaj, če imajo v resnici večino v državnem zboru. Od tega bi prišlo, ako se Poljaki izločijo iz državnega zbora. Če pa se vprašanje odcepljenja Galicije ne bo izvršilo v tem smislu, bi se moglo zgoditi, da bi se strožji poslovnik obrnil proti nemškim strankam. Sicer pa je vprašanje odcepljenja Galicije — to priznava »Berliner Tageblatt« — težko rešiti, dokler je vzhodna Galicija zasedena po Rusih in dokler nima kongresna Poljska končnoveljavne forme državne samostojnosti. Vendar se utede novi poslovnik izvesti z oktroa, a odcepljenje Galicije se določi z naredbo v temeljnih potezah. Na vsak način je torej težko več odklanjati izpoznanje, da smo v Avstriji na pragu zelo važnih in velikih notranje-političnih dogodkov in preuredb. Na vodilnih činiteljih bremenit neizmerna odgovornost tudi za posledice, ki utedejo priti po vojni, ko dobe politični činitelji narodov svobodne kolomce, ter zadobi politično življenje zamaha.

Proti nemškemu vodstvu. Dunajska kor. »Zentrum« prinaša nekoliko zanimivih prispevkov k zgodovini zahteve po nemškem državnem jeziku. Razun Ogrske nima nobena evropska država »državnega jezika«. Pri nas je Jožef II. hotel uvesti nemščino kot državni jezik, pa je moral odnehati. Ko je v Avstriji vladala nemška levica, ji kaj takega še na misel ni prišlo. L. 1878. je bila preurejena cela organizacija raznih narodov, pa niti v plenumu, niti v ustavnih odsekih ali zbornic ni bilo predloga za nemški državni jezik. In tedaj je nemška levica imela absolutno moč. Sele pod Taaffejem, ko je prišla v anjshino, je prišla s takim predlogom, ki pa je bil zavrnjen. Od tedaj ted poizkušajo niso obnovili do danes. V praški »Bohemiji« je nemški poslanec Ladgmann l. 1916. zapisal nekaj še danes aktualnih besed. Nekaj drugega je, ali je državni jezik samo splošno sporazumevalno sredstvo raznih narodov, ali pa če stoji v službi enega naroda in ima predstavljeni enotni značaj, katerega država v resnici nima. To se bo udeleženi narodom zdelo neznosno in vsiljeno in ga bodo pobijali z vsemi sredstvi. Odlični nemški poslanec pravi, da si pri najboljši volji ne more predstavljati, da bi vsiljeni državni jezik mogel voditi k notranjemu miru. Ker v Avstriji noben narod ni dovolj močan, da bi državi vtisnil svoj pečat, zato država ne more voditi enostranske narodne politike. Nemški »Volksrat«, ki so duševni očetje tega nemškega programa, so v svojem prvem osnutku postavili zahtevo, da mora Avstrija biti nemška država na vzhodu. Avstrijski Slovani odklanjajo to zahtevo, ki jemlje naši državi njeno pravo poslanstvo.

Kako si mislijo Angleži razdelitev Avstrije. Prejšnji dunajski dopisnik londonskih »Times« — Steed — je v januarju »Edinburgh Review«, kakor poroča »Reichspost«, Avstrijo razdelil takole: Zahodno Galicijo dobi Poljska, Rusija pa vzhodno rusinsko Galicijo in severno-vzhodno Ogrsko, kjer so tudi Rusini. Češka, Moravska in severozahodna slovaška Ogrska bodi samostojna ali vsaj avtonomna država, morda v zvezi s Poljsko. Sedmograško in rumunske ogrske in bukovinske kraje dobi Rumunija. Jugoslovanske dežele naj se združijo s Srbijo. Madžari obdržijo ogrsko nižino in jih je treba osvoboditi njihove plemiške oligarhije. Italijane naj dobi Italija. Avstrijski Nemci pa naj se, če se hočejo, s Habsburžani zvežejo z Nemčijo. Steed pravi, da pa je več pomislekov proti temu programu. Sicer je padel ožir na starega cesarja, toda rimsko katoličanstvo hoče biti zastopano z vladarjem prve vrste. Tudi bi bilo ugovarjati, da se Nemčiji poveča, toda

bi izgubila Poznanjsko, Alzacijo, morda tudi Slezvik in pa politično-vojaški vpliv na ostanek Avstrije. Nemški Avstrijci bi bili celo protitež proti Prusom, ki bi v zveznem svetu imeli manj besede. Zato je uničenje Avstrije del bistvenega vojnege cilja: uničenja pruskega militarizma. Entente ne sme zadržati nobena simpatija do »ljubkih Avstrijcev« pred uničenjem dvojne monarhije, da zavarujejo Evropo. Jugoslovanska država mora obsegiati Srbijo, Crnogoro, Bosno, Hercegovino, Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, in slovanske dele Istre, Kranjske in Stajerske. Samo tako je mogoče Nemčiji zapreti pot na vzhod. Cerkevno vprašanje je treba skrbno premisliti, ker se katoličani boje ovir od strani pravoslavljnih. V interesu narodnostnega načela se mora Italija odpovedati na predalekosežno »strategično« mejo, ker bi sicer to smeli zahtevati tudi Nemčija in Belgija. Meja ima obsegiati Trst, zahodno polovico Istre s Puljem in istrske otoke. Glede dalmatinskih Italijanov pa bi se morali sporazumeti Italija in jugoslovanska država v smislu Bosellijske izjave in članka belgajskega profesorja Markovića v ženevski »La Serbie«. Kakor se vidi, ta Anglež ni preveč naklonjen niti Avstriji niti Italiji.

Domače vesti.

Iz c. kr. urada za ljudsko prehrano. — Uradno nam javljajo: Ena najvažnejših odredb, ki jo je urad za ljudsko prehrano ukinil v zadnjem času, je uvedba transportnih potrdil za aprovizacijske predmete, ki jim gre prednost pri prevajanju. Po težkočah pri dovažanju krompirja vsled mraza se je po tej poti iskala odponoči. Ugodni sprejem te odredbe in splošno zahtevanje po taki prednosti dokazuje, da je pravo pogodilo. Žal, da prevelika gorečnost ljudi za prevajanje blaga često prepreča zaželeni uspeh. — Tisti nagon ljudi, da raje kar hitro beže na najvišje mesto, zavraža mnoge, da se obrača direktno do urada za ljudsko prehrano radi gori omenjenega potrdila. Ne glede na to, da obilica s težko odgovornostjo spojenega dela tega urada dopušča le malo časa, za to se take prošnje kopičijo z vsakim dnem za prevajanje krompirja na Dunaj. Urad za ljudsko prehrano pa mora take prošnje pošiljati najprej podrejenim oblastim v nadaljnje izvajanje, kar pomenja nepotrebno in nezaželeno zavlačevanje. Po naredbah, ki so se izdale namestništvu na Dunaju, v Brnu, v Krakovem in Opavi, imajo rečena potrdila izdajati izključno le politične okrajne oblasti. Le na Češkem jih izdaja podružnica vojno žitnega prometnega urada. — Povsod pa je urad za ljudsko prehrano naložil političnim oblastim, naj pri izdajanju potrdil gredo čim izdatneje na roko in naj se izogibljajo dolgih poizvedovanj.

V blagohotno pojasnilo. V očigled očitjanju v cenj. »Edinosti«, povodom otvoritve »vojaškega doma«, češ da bodi to v resnici »vojaški dom« tudi za vse raznovrstne slovanske narodnosti, ki se z drugimi narodnostmi bojujejo ramo ob ramo in z neomajno vnujo in nedosegljivo hrabrostjo, da nam obvarujejo in rešijo naša primorska tla, si dovoljujemo nastopno pojasnilo: V četrtek, 1. marca, se je končno določilo, da se sprejme prijazna ponudba društva »Eintracht«, ki je ponudilo brezplačno uporabo svojih prostorov za »Vojaški dom«, ter se je istočasno določila otvoritev za nedeljo, 4. marca. V omenjeni seji se je tudi sklenilo, da bodo vse potrebne listine in napisi tudi v slovanskem in hrvatskem jeziku in da se bo, kolikor bo mogoče, skrbelo za slovansko čtivo, s prošnjo za prostovoljne prispevke. Kdri je videl v četrtek prostore navedenega društva ter jih zagledal v nedeljo, jih pač ni spoznal več in priznati je moral, da se je v očigled na razpolago stojičih oseb dosegel naravnost — rekord. Po skoro dveletni neuporabi in zapuščeniosti so bili omenjeni prostori bolj podobni skladišču, katero bi bilo treba korenito preurediti in očistiti, preden bi bili za uporabo. Gg. Brumlechner, Fabiani, Merausch in Schmorro so delali skoro z nadčloveškimi močmi ter opravljali takorekoč najnižja težaška dela in nebrojna pota, ki so bila potrebna, da se v tako kratkem času dovrši stvar in omogoči dostojna otvoritev »Vojaškega doma«. In da se je to res zgodilo, je v prvi vrsti njih glavna zasluga, daš so imele večino vseh odobrenih ožjega domačega odbora tudi dovolj tekanja in brig. Da se pa v teh par dnevih ni moglo popolnoma vse preskrbeti, pa menda ni krivda nikogar, saj je celo Bog rabil 7 dni, da je ustvaril svet in se je ta še potem vedno popolnjeval. Tako je tudi z »Vojaškim domom«. Vse se uredi polagoma in skrbelo se bo, da bodo imeli vsi naši hrabri vojaki brez izjeme v »Vojaškem domu« res svoj dom. Omenimo naj le mimogrede, da so članice domačega odbora zaposlene tudi v »organizaciji oskrbnic vojniških sirot«, ki jim prinaša nemalega truda in dela ter da morajo uporabljati svoje moči in delo na vse strani. Za slovanske knjige je bilo deloma že poskrbljeno, a te so, kakor drugorečične, v posebnih omari in se ne razpostavljajo po mizah, kakor razno-

vrstni ilustrirani časopisi in dnevniki. Danes je že poskrbljeno z nekolicimi slovanskimi časopisi. Slovenska odbornica se obrne na upravo raznih leposlovnih in drugih listov za njih brezplačno pošiljanje. Na prošnjo naših slovanskih fantov, da bi smeli poluglasno zakrožiti naše domače pesmi, se je izposlovalo na pristojnem mestu dovoljenje za to. Vrsta je sedaj na slovanskem občinstvu, da ustvari našim slovanskim vojakom primeren dom ter se odzove mnogobrojno z raznimi prispevki, v prvi vrsti kar se tiče slovanskega, hrvatskega in češkega čtiva. Ker pa so naši omenjeni »pevci« zaprosili, če bi jim bilo mogoče preskrbeti kakšnih tamburic, da bi si spremljali na njih »naše okrogle«, se obračamo s prošnjo do vseh naših bivših tamburcev, ki so še v posesti svojih tamburic, da bi jih blagohotno odstopili našim vojakom v prilog, za kar jim bodo le-ti iz srca hvaležni. Omenjeno bodi tudi, da se je zato določilo tako kratek rok za ureditev prostorov, da se je tako presekla gordijski voz in so se prestrigla vsa razna prerekanja druge struje, katere je želela drugih prostorov. Drugače bi se bila otvoritev zavlačevala še Bog ve koliko časa. — A. S.

Izplačevanje odškodnin za oddane kovinaste predmete. Anagrafični urad v ulici Sanit 25. III. nadst., vrata 58., bo danes, 6. t. m., od 3 pop. do 7 zvečer izplačeval odškodnine za kovinaste predmete, oddane komisiji št. 7 v Rojani in sicer proti izročitvenim potrdilom št. 1. do 655. — Nadaljevalo se bo tudi izplačevanje že likvidiranih, ali dosedaj še ne dvignjenih zneskov za kovinaste predmete, oddane komisijam št. 1, 3, 4, 5 in 6, s pripombo, da se za komisijo št. 2 v ulici Marije Terezije izplačujejo odškodnine samo še proti izročitvenim potrdilom št. 1 do 910.

Da bi malo prej odpirali. Prejeli smo: Prodaje kruha se na mnogih krajih odpirajo precej pozno — celo po 8 uri jutraj. Nam, ki moramo rano na delo, to ni vse eno, ker moramo često na delo — brez kruha! Prosimo, naj se skuša odpiranje trgovin primerno urediti. Saj so peki poprej odpirali celo ob 5 uri jutraj! Svetlo pa je tudi že ob ½7 toliko, da se lahko prodaja brez luči. Upamo, da se od pomore temu nedostatku, da nam ne bo treba več nalagovati javnosti.

O pokojnem splitskem škofu dr. A. Gijivaju naglašajo hrvatski listi, da je s pokojnikom katoliška duhovščina izgubila enega svojih najnaprednejših in najodličnejših narodnih predstaviteljev. Bil je dober ne samo duhovščini, ampak tudi prebivalstvu. V politiko se pokojnik navedno direktno ni vtikal, ali je bil vsikdar odločen prišat narodnega edinstva in v ta namen najskrajneje tolerance v verskem pogledu. Bil je dober Hrvat, in kjer je trebalo kaj dobrega storiti, je bil tudi pokojnik na delu. Zaderski »Narodni list« je napisal naslednje zanimive in tudi poučne pripombe: »Njegova številna pastirska pisma so ovalja pravo krščansko dušo. Miren po svoji naravi, zadojen duhom evangeljske dobrote, ni odobral nekih pojavov v svoji diecezi in je moral radi tega pretrpeti marsikatero neprijetnost, ki mu je ogroževala stare dni. Nedavno je tožil nekemu svojem prijatelju in rekel, da bi se najraje umaknil v mir in samoto.«

Pojasnilo. G. Henrik Pregel, lastnik parne kopeli v ulici Ponderas, pojasnjuje dogodke minole nedelje, ki smo ga opisali v našem listu od 3. t. m., tako-le: V kopeli je nastavljenih več oseb slovanske narodnosti, a blagajničarka žal res ne zna slovanski. Pomagajo ji pa postrežnice, če kdo žni govori slovanski. Mogoče je, da je tolnačil ob upravnih priliki kak gost našinec. Osojbe kopeli ima strog nalog, da ravna z vsemi vpljvno in da je posebno na uslugo vojakom. G. Pregel je prepričan, da se torej blagajničarka tudi nasproti slovanski govorečemu vojaku ni spozabila. Kar se tiče cene, odgovarja znesek 2 K za pravo kopel. Dotični Tržačan je pa 1 K 40 v. gotovo plačal za navadno kopel. Cena za parno kopel je 2 K, državni in občinski uradniki, nekatera športna društva (med njimi i »Sokol« in »Podružnica Slov. planinskega društva«) uživajo znižano tarifo K 170. Gosp. lastnik bi rad tudi vojakom znižal, toda ni mu mogoče, ker ob sedanjih draginji še ob teh cenah komaj izhaja. Zagotavlja, slednjic g. Pregel, da spoštuje vse narodnosti, ter obljublja, da napise v kopeli izpopolni se slovanskini.

V dvoran rojanskega konsumnega društva prirede rojanski in barkovljanski fantje-črnovojniki v četrtek, dne 8. t. m. odhodnico s prosto zabavo. Začetek ob 5. uri popoldne.

Nemško operetno gledališče »Eden«. Danes se ponovi izborna uspešna velezbavna burka »Španska muha«. Začetek ob 8 zvečer.

Zamenjano. Gospod, ki je pri naboru zamenjal svoje zapestnice z gumbi in vzal druge, naj se oglasi na Acquedotto 20, I. nadst. desno 4d. r. ter naj prinese zamenjano stvar nazaj, kjer dobi svojo lastnino.

Popravljam. V včerajšjo politično vest pod naslovom »Prizadevanja za sklicanje državnega zbora« se je na drugi strani v 22. vrsti, šteto od zdoj gori, vri-

nila sicer neznatna, vendar pa smisel kvareča tiskovna pogrška. Odstavek se mora glasi: »... moramo že naglašati, da je ta apostrofa pač upravičena na eno, na nemško stran, dočim je na drugo odvisna (in ne: odvisna), ker brezpredmetna itd.«

DAROV.

Darovi, došli ces. komisariju. Vodstvo I. mestne ljudske šole v ulici dell'Istria K 11/37, nabranih med šolsko mladežjo, v korist sklada za revne učence imenovanega sklada. Vodstvo II. mestne ljudske šole v ulici dell'Istria K 16/28, nabranih med učenci tekom meseca januarja in februarja, in sicer polovico za Rdeči križ in polovico za vdove in sirote padlih vojakov.

Za branitelje naše Primorske darujejo: g. dr. F. Perhaye 20 slovanskih, hrvatskih, čeških in nemških knjig. Ga. N. N. 50 zvez. »Ted. slik«. Ga. Peric tedenski prispevek časopisov. Ga. E. Bartel 1 brač s krasno prevleko in 1 vijolino. Gca. Mikota 2 hrvatski in 10 slov. knjig. G. Bufon 3 nemške, 2 slov. knjigi in 3 zvezke »Bogoljublja«. Ga. Olga Hlača, Khoper, 8 slov. 3 nem. in 1 ital. knjigo. Ga. Eržen 1 plat. ruho. Iskrena hvala!

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. — Slovenska postrežba in slovanski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Iščem slovansko dekle kot hišno pomoč k svoji obitelji v Ljubljani. Hrana družinska. Plača po dogovoru. Sprejemni le pridno in pošteno osebo. — Oglasiti se je pri uradniku materialno pisarne v Trstu c. kr. državni kolodvor od 8-12 ali od 2-6. 971

Skladišče se odda v našem. Informacije: ul. Caritata 19, I. nadstropje. 3047

Zakije vsake vrste kupuje Jakob Margon. Via Solitaria 21 (pri mestni bolnišnici. 964

Cikorkija je napredaj v večji množini. Via Valdivio št. 29 M. Mozetič. 965

Sode prazne petroleje, oljeve, silikatove, katranske kupim vsake množine. Plačam visoko cene. Kurec, Sattelontane I. 963

Pošten in priden Gorican išče mesta pri kakem poselniku kot poljedelec ali pa voznik ali pa kot vinogradnik. Zmožen je vsakega dela. Piše in govori slovansko, nemško in italijansko. Zahteva plač in hrano. — Cenjeno ponudbe: Anton Anzelin, Androna S. Lorenzo 2. Trst. 968

Zlatarnica G. Pino
v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zerowitza & Figlio.
Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

Skladišče železnine in kovine
Marcello Scabar
se je preselilo iz ulice del Toro šte. 4 v ulico Vienna šte. 17

GAMBRINUS
Variaté vsaki večer ob 9½
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1-—

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ul. Poste vecche 12, vogal ulice della Poste.
Izdiranje zobov brez bolečine.
Plombiranje.
UMETNI ZOBJE

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

POSOJILA DAJE
za vknjižbo 5 ½ %
na menice po 6 %
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru
ESKOMPTE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in obstaja po 4 %
Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.
Restni davek plačuje zvezo sam. — Vloga se lahko po eno kruno. — ODDAJA
DOMAGE NABIRALNIKE HRANILNE PUŠICE.

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST
(v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah.

Poštno hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 952
Ima varnostno celico (safe deposit) za shranbo vrednostnih listov, dokumentov in raznih drugih vrednot. Popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIONOV KRON.
Uradno ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak delavnik ob uradnih urah.